U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **BH Securities a.s.**, se sídlem Na Příkopě 583/15, Praha 1, právně zastoupeného Mgr. Pavlem Wenzlem, advokátem se sídlem Na Příkopě 15, Praha 1, proti žalované: **Česká národní banka**, se sídlem Na Příkopě 864/28, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí Bankovní rady České národní banky ze dne 8. 4. 2010, č. j. 2010/1098/110, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 124/2010, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, v platném znění,

takto:

I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 9 A 124/2010 rozhodnout nejpozději ve lhůtě **do 1. 10. 2012**.

II. Navrhovateli **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „navrhovatel“) podal u Městského soudu v Praze dne 11. 6. 2010 žalobu proti výše označenému rozhodnutí žalované.

Dne 12. 6. 2012 byl městským soudem Nejvyššímu správnímu soudu předložen návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který navrhovatel podal u tohoto soudu dne 31. 5. 2012. Uvedený návrh navrhovatel odůvodnil tím, že v řízení dochází k neodůvodněným a zbytečným průtahům, neboť více než 15 měsíců městský soud neučinil v řízení žádný úkon směřující k rozhodnutí předmětné věci, a proto se domáhá jejího rozhodnutí.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který je příslušný ve věci rozhodnout, s tím, že v senátu 9 Ca předcházejí nevyřízené žaloby staršího data, přičemž věci jsou zpravidla vyřizovány podle pořadí nápadu, nejde-li o věci přednostní. Dále ve svém vyjádření poukazuje na změnu místní příslušnosti krajských soudů rozhodujících ve správním soudnictví od 1. 1. 2012, senát nyní nařizuje jednání ve věcech, které nebyly do 31. 12. 2011 přednostní, a ve věcech starší časové řady (r. 2008 a 1. pol. r. 2009). Poukázala rovněž na to, že vyřizuje věci po dřívějším soudci JUDr. J. S. Rozhodnutí ve věci navrhovatele se předpokládá v první polovině roku 2013. Podle jejího názoru by vyhovění návrhu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb. bylo diskriminační vůči ostatním žalobcům, jejichž žaloby napadly dříve, a kteří rovněž očekávají projednání jejich věci a rozhodnutí; závěrem poukázala v dané souvislosti na nález Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 2427/11.

Z předloženého soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatel podal shora uvedenou žalobu u městského soudu dne 11. 6. 2010. Dne 25. 11. 2010 soud zaslal žalované žalobu k vyjádření, současně ji vyzval k předložení správního spisu a seznámil ji se složením senátu, který žalobu bude projednávat a rozhodovat. Dne 10. 2. 2011 soud obdržel správní spis s vyjádřením k žalobě, které zaslal dne 24. 2. 2011 navrhovateli s oznámením o složení senátu. Dne 4. 4. 2011 obdržel soud repliku navrhovatele k vyjádření žalované, kterou soud zaslal dne 21. 4. 2011 na vědomí žalované. Od tohoto dne neučinil soud žádný procesní úkon směřující k rozhodnutí věci.

Nejvyšší správní soud posoudil postoupený návrh navrhovatele a dospěl k závěru, že je důvodný.

Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích, v platném znění, má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.

Podle odstavce 8 cit. ustanovení dospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán. Je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Nejvyšší správní soud již opakovaně konstatoval, že průtahy v řízení neznamenají pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudu, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v soudním procesu postupem soudu k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu. V řízení podle ust. § 174a odst. 6. zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Tzn. pokud zjistí neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný krajský (městský) soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věcí se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci první úkon soudu byl učiněn až dne 25. 11. 2010 (zaslání žaloby k vyjádření), tj. po více než 5 měsících od zahájení řízení, další úkony byly činěny v přiměřených časových lhůtách, avšak od 21. 4. 2011 byl soud zcela nečinný, jak správně poukázal v podaném návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu navrhovatel.

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána v červnu roku 2010 a lhůta, v níž není rozhodnuto (a s ohledem na argumentaci městského soudu o stavu vyřizování žalob z roku 2008 a 2009 v nejbližší době ani nemá být rozhodnuto), je více než 2 roky. Taková lhůta není lhůtou v dané věci přiměřenou, a to i s ohledem na skutečnost, že oba účastníci souhlasí s tím, aby ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že vyjádření, které městský soud předestřel, totiž že senát vyřizuje věci podle pořadí nápadu a že v současné době jsou dokončovány spisy napadlé v době, která předcházela dni podání předmětné žaloby, dokonce v roce 2008, neobstojí. K tomuto tvrzení městského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že citované důvody nezpochybňuje, avšak přesto nemohou vést k vysvětlení průtahů v předmětném řízení. Odkazy na pořadí vyřizovaných věcí totiž nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/ 07 a další).

Poukazuje-li v dané věci městský soud na nález Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 2427/11, je třeba především uvést, že taková argumentace je zcela nepřípadná. Nadto i v daném případě, jehož se městský soud dovolává, Ústavní soud konstatoval, že k průtahům dochází, a že bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces; poukázal však rovněž na specifickou situaci, která vyvstala u Okresního soudu v Ústí nad Labem v důsledku zavedení nefunkčního systému elektronického vydávání platebních rozkazů (rejstřík EC, desetitisícové nápady); tato situace je zcela nesrovnatelná s případem, který je nyní posuzován. Ústavní soud zde rovněž konstatoval, že *„(b)yť zpravidla nezkoumá, zda průtahy v řízení spočívají na subjektivních či objektivních faktorech, je v daném případě nepochybné (bod 8,9 a 10) a zcela zřejmé, že uvedené důvody průtahů jsou dány mimořádnou a tristní situací v agendě EC u Okresního soudu v Ústí nad Labem, tedy jsou ryze rázu objektivního. Tento závěr Ústavního soudu nikterak nebagatelizuje či neospravedlňuje dané průtahy v řízení, je však klíčový pro posouzení efektivnosti „tradičních“ preventivních prostředků k ochraně práva stěžovatele...“*

Ústavní soud v citovaném nálezu a priori závěr o možném porušení zákazu diskriminace dalších osob, který městský soud účelově vytrhuje z kontextu, vyslovil za

situace, kdy se jedná ryze o objektivní důvody, pro které k průtahům dochází, přitom není objektivně v silách soudu přijmout opatření k odstranění nepříznivého stavu. Jak však již bylo uvedeno výše, skutečnosti, které vyplynuly z předloženého soudního spisu městského soudu, ryze objektivním důvodům nenasvědčují.

Obdobně poukaz na změnu příslušnosti soudu k 1. 1. 2012 považuje Nejvyšší správní soud za zcela irelevantní a v dané věci nepřípadný, neboť v projednávané věci se jedná o průtahy, které byly založeny na nečinnosti soudu již k datu 31. 12. 2011; věci napadlé po 1. 1. 2012 nemohou na stavu věci ničeho změnit.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na složitost věci, postup účastníků řízení, kteří se žádným způsobem negativně nepodíleli na délce řízení, a na dosavadní postup soudu dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil lhůtu pro vydání rozhodnutí. Touto lhůtou je městský soud vázán.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty ust. § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů z obsahu spisu nevyplývá a navrhovatel ani žádné náklady, které by mu v tomto řízení vznikly, neuplatnil, soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ust. § 174a odst. 9, věta druhá, zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 25. června 2012

JUDr. Radan Malík
předseda senátu